

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 im. 5 Pułku Ułanów Zasławskich w Ostrołęce

PROGRAM WYCHOWAWCZY GIMNAZJUM

W ZESPOLE SZKÓŁ ZAWODOWYCH NR 2 IM. 5 PUŁKU UŁANÓW ZASŁAWSKICH W OSTROŁĘCE na lata 2015- 2018

*"W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał
bardziej być nie tylko z drugich, ale i dla drugich."*

(Jan Paweł II Przemówienie w UNESCO 02.06.1980)

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Konwencja o Prawach Dziecka.
3. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572).
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458 z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624 z późniejszymi zmianami).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach , (Dz. U. z 7 maja 2013r poz. 532).
7. Rządowy program na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.
8. Rządowy program wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach- Bezpieczna +
9. Statut Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 im.5 Pułku Ułanów Zasławskich w Ostrołęce.
10. Program wychowawczy Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 im.5 Pułku Ułanów Zasławskich w Ostrołęce.
11. Szkolny program profilaktyki Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 im.5 Pułku Ułanów Zasławskich w Ostrołęce.

II. MISJA SZKOŁY

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 jest instytucją demokratyczną, kontynuującą szlachetne i sprawdzone tradycje, budowane w oparciu o tolerancję, chęć i zdolności do współdziałania, odpowiedzialność.

Pojęcie oraz symbol - Polska i 5 Pułk Ułanów Zasławskich, w których mieszczą się historia, kultura i tradycja - są podmiotem szczególnego szacunku, pamięci oraz zobowiązania.

Zadaniem szkoły jest rozwój wiedzy i umiejętności uczniów w celu należytego przygotowania ich do:

- egzaminu kończącego naukę w gimnazjum,
 - kontynuowania nauki w szkole ponadgimnazjalnej,
 - aktywnego uczestnictwa w rozwoju demokratycznego państwa,
- życia we wspólnej Europie zachowując własną tożsamość narodową i regionalną.

III. WIZJA SZKOŁY

- Szkoła jest płaszczyzną porozumienia między nauczycielami, uczniami i rodzicami.
- Szkoła jest gwarantem respektowania zasad tolerancji.
- Szkoła zapewnia uczniom możliwość rozwoju i przygotowuje ich do podejmowania aktywności społecznej.
- Szkoła stwarza szeroką ofertę edukacyjną.
- Szkoła wyposaża uczniów w rzetelną wiedzę dostosowaną do ich poziomu rozwoju – szkoła stwarza możliwość wyrównania szans edukacyjnych.
- W szkole panuje życzliwa atmosfera i poczucie bezpieczeństwa.

- Rodzice aktywnie uczestniczą w procesie budowania wartości u swoich dzieci.
- Szkoła wychowuje w poszanowaniu prawa, piękna, dobra, wolności.
- Uczniowie mają poczucie własnej wartości, nie naruszają jednak wolności i godności innych.
- Uczniowie znają i szanują tradycję narodu i regionu, są także świadomi przemian zachodzących w kraju, Europie i na świecie.
- Młodzież uczy się samodzielności i współpracy w grupie.
- Szkoła kształci przyszłych ludzi sukcesu – odpowiedzialnych, przedsiębiorczych, aktywnych oraz twórczych.
- Młodzież kształci się pod opieką wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogów, którzy w swojej pracy wykorzystują nowoczesne i skuteczne metody.
- W szkole są nowoczesne pracownie.

SZKOŁA TO ATRAKCYJNE MIEJSCE PRACY DLA UCZNIÓW I NAUCZYCIELI.

IV. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Główny cel pracy wychowawczej:

Wszechstronny rozwój osobowy ucznia (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym) w sprzyjającym mu środowisku wychowawczym w szkole.

Główny cel wychowawczy będzie realizowany poprzez:

- rozwijanie umiejętności organizowania pracy zespołu klasowego,
- poznanie i wartościowanie różnych czynników wpływających na kulturę osobistą człowieka,
- uświadamianie związku między naszym zachowaniem, a poglądami innych ludzi na nasz temat,
- dostrzeganie własnych możliwości i własnej roli w kształtowaniu swojego zachowania,
- kształtowanie postawy szacunku wobec siebie i innych,
- rozwijanie tolerancji i umiejętności rozwiązywania konfliktów, sytuacji trudnych,
- wdrażanie do właściwego rozumienia własnej wolności,
- poznanie historii i kultury europejskiej,
- rozwijanie uczuć patriotycznych i postaw obywatelskich,
- rozwijanie potrzeby pielęgnowania i kontynuowania tradycji rodzinnych,
- promowanie i kształtowanie zdrowego stylu życia i postaw prozdrowotnych,
- rozwijanie umiejętności przeciwdziałania zagrożeniom ekologicznym.

W wychowaniu młodzieży będziemy kierować się **wartościami**: szeroko pojętego dobra, kultury zachowania, odpowiedzialności, tolerancji, poszanowania godności własnej i innych, życzliwością, otwartością na potrzeby uczniów, itd.

Priorytety wychowawcze:

- zadbanie o właściwy poziom wiedzy i umiejętności uczniów,

- zadbanie o właściwy wizerunek ucznia szkoły (kultura osobista, umiejętne dobranie stroju do okazji, itd.),
- aktywizowanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach,
- szukanie przyczyn niepowodzeń szkolnych, przyczyny absencji - diagnozowanie, zapobieganie,
- współpraca z domem rodzinnym, kontakt z opiekunami uczniów; wspieranie przez szkołę wychowawczej funkcji rodziny ze zwróceniem uwagi na udział rodziców w planowaniu działań szkoły.

Potrzeby uczniów:

W wychowaniu będziemy uwzględniać potrzeby młodzieży:

- bezpieczeństwa (której zaspokojenie decyduje również o poczuciu własnej wartości i integralności),
- kontaktu (tworzenia więzi, autentycznych relacji i spotkań z ludźmi, rozumienia innych i bycia rozumianym),
- potrzeba pozytywnych wzorców, aprobaty, wsparcia i zachęty do ukierunkowania rozpierającej w tym wieku młodzież energii, ale też jasno określonych norm i zasad,
- aktywności (intelektualnej i społecznej),
- autentyczności,
- poradzenia sobie z rozwojowym dylematem, jakim jest rozdarcie pomiędzy poczuciem tożsamości a pełnionymi rolami społecznymi (syna/córki, ucznia, partnera),
- swobody, niezależnienia się, rozwoju w zakresie postaw etycznych i moralnych.

Zadania nauczyciela:

1. Rzetelna praca zmierzająca do wszechstronnego rozwoju uczniów.
2. Wzmacnianie wiary uczniów we własne siły oraz samokształcenie.
3. Powierzenie uczniom ważnych zadań poznawczych realizowanych na rzecz szkoły oraz środowiska.
4. Wyrabianie postawy uczniowskiej opartej o zasady uczciwości, prawdomówności.
5. Budowanie życzliwej i przyjaznej atmosfery w zespołach klasowych.
6. Aktywny udział wszystkich stron w życiu szkoły (wprowadzenie nowatorskich pomysłów wzbogacających życie szkoły na różnych polach jej działalności, udział w imprezach przygotowywanych przez szkołę).
7. Przestrzeganie ustaleń władz szkolnych z jednoczesną umiejętnością negocjacji, dyskusji, pojmowania przesłania, że pełnienie funkcji zobowiązuje do działań większych niż przeciętne.

Cele i zadania samorządów (szkolnego i klasowego)

1. Samorząd jest szkołą charakterów, która uczy demokratycznych form współżycia, umiejętności kierowania innymi, odpowiedzialności za siebie i otoczenie.
2. Samorząd jest metodą wychowawczą - począwszy od wyborów poprzez wybór opiekuna, na formach pracy skończywszy.
3. Samorządność szkolna służy uaktywnieniu twórczych postaw i działań.

Praca zespołu wychowawczego

Zespół wychowawczy stanowią wszyscy wychowawcy klas gimnazjalnych.

Wychowawcy klas:

1. Opracowują plany pracy wychowawczej we współpracy z młodzieżą (plan zawiera

propozycje tematów zajęć wychowawczych, form realizacji, odpowiedzialnych za jej przeprowadzenie, terminów, zaproszonych gości).

2. Dokonują okresowych analiz stopnia realizacji zamierzeń.
3. Przygotowują wspólne imprezy.
4. Wspierają młodych wychowawców w pracy wychowawczej.
5. Analizują najważniejsze problemy wychowawcze i ustalają sposoby ich rozwiązywania.
6. Spotkania zespołu mogą odbywać się średnio raz w miesiącu, bądź w zależności od potrzeb.
7. Prace zespołu nadzoruje dyrektor, koordynuje pedagog szkolny.

V. TREŚCI PROGRAMOWE:

Treści programowe dla każdej klasy gimnazjalnej zostały objęte tytułem przewodnim, który ma za zadanie wskazywać, jaka tematyka dominować będzie na danym poziomie kształcenia i osiągnięcie, jakich celów wychowawczych jest najważniejsze na danym etapie.

Tytuły przewodnie to:

- Klasa I – *Jestem kulturalnym gimnazjalistą.*
- Klasa II – *Jestem zdrowym nastolatkiem.*
- Klasa III – *Jestem świadomym i odpowiedzialnym człowiekiem.*

Decyzję o ilości zajęć lekcyjnych, w czasie których realizowany będzie dany temat, podejmie wychowawca na podstawie obserwacji potrzeb, zainteresowania tematem i określenia stopnia osiągnięcia założonych celów.

Na każdym etapie wychowania wychowawcy zobowiązani są do realizacji zagadnień z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią, edukacji kulturalno-medialnej, profilaktyki uzależnień oraz promocji zdrowego stylu życia, a także działań wspierających uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

VI. FORMY I METODY REALIZACJI PROGRAMU:

1. Tematyczne godziny wychowawcze związane z problematyką (założeniami) programu wychowawczego szkoły, opartego na nim programu wychowawczego klasy.
2. Realizowanie wybranej tematyki wychowawczej na wszystkich przedmiotach nauczania.
3. Tematyczne spotkania dla uczniów, rodziców i nauczycieli z przedstawicielami instytucji wspierającymi działalność wychowawczo-profilaktyczną szkoły.
4. Realizacja programów profilaktycznych lub ich elementów.
5. Stosowanie metod aktywizujących (dyskusja, burza mózgów, drama, praca w grupach, metoda projektów, warsztaty) obok metod podających (wykład, film, prelekcja itp.).
6. Stała współpraca z pedagogiem szkolnym w rozwiązywaniu bieżących problemów wychowawczych i opiekuńczych.
7. Sprzyjanie uczniom w ich działalności szkolnej i pozaszkolnej: Samorząd Uczniowski, wolontariat, zajęcia pozalekcyjne i inne organizacje młodzieżowe mające prawo funkcjonowania na terenie szkoły.
8. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie przerw międzylekcyjnych (dyżury nauczycieli), zajęć sportowych, zajęć kulturalno-rozrywkowych.
9. Pomoc uczniom w umiejętnym spędzaniu czasu wolnego i organizacji imprez szkolnych,

10. Zachęcanie uczniów do udziału w turystyce szkolnej, organizowanie wycieczek turystyczno- krajoznawczych, rajdów, biwaków.
11. Podtrzymywanie i rozwijanie dobrych tradycji szkoły (obchody Święta 5 Pułku Ułanów Zasławskich, opieka nad miejscami pamięci narodowej, uroczyste obchodzenie świąt i rocznic).
12. Edukacja kulturalna poprzez uczestnictwo w spektaklach teatralnych, seansach filmowych, koncertach ,wystawach , konkursach i turniejach.
13. Współpraca z instytucjami i osobami wspierającymi działalność profilaktyczno-wychowawczą szkoły.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU:

- 1 Dyrektor szkoły.
2. Nauczyciele.
3. Wychowawcy klas.
4. Pedagog szkolny.
5. Doradca zawodowy.
6. Pielęgniarka medycyny szkolnej.
7. Rodzice.
8. Osoby i instytucje współpracujące ze szkołą, np.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, Sąd, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, inne.

VIII. ADRESACI PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Adresatami planowanych działań są wszyscy uczniowie szkoły. Uczniowie stanowią dynamiczną część środowiska szkolnego. Ich współpraca w procesie wychowania jest niezbędna. Obowiązki oraz propozycje służące pełnemu wzrostowi są przekazywane uczniom przez nauczycieli i rodziców.

Wybierając naszą szkołę uczeń zgadza się na to, że w szkole podejmowane są działania wychowawcze skierowane do uczniów i dlatego:

- jest zobowiązany przestrzegać postanowień zawartych w Statucie Szkoły,
- akceptuje szkolny program dydaktyczny i wychowawczy, zna , a próbuje i stosuje system wartości zawarty w naszej ofercie programowej,
- zna, a próbuje i stosuje system wartości zawarty w naszej ofercie programowej,
- powinien starać się zrozumieć istotę działań wychowawczych, którym jest poddawany,
- wywiązuje się ze wszystkich obowiązków ucznia i korzysta z przysługujących mu praw do:
 - właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
 - opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo,
 - ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej,
 - życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
 - rzetelnej, sprawiedliwej i jawnej oceny swego zachowania i postępów w nauce,
 - swobody myśli, posiadania i obrony własnych poglądów poprzez uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym,
 - ma prawo przeżywać różnorodne trudności i wymagać w związku z tym specyficznego postępowania wychowawczego,
 - prywatności,
 - informacji (uczeń musi wiedzieć, czego oczekują od niego inni),

- obrony (uwzględniania jego głosu) w toku realizowanego przeciw niemu postępowania dyscyplinarnego (adwokat klasowy, Rzecznik Praw Ucznia, wychowawca, pedagog szkolny).

IX. ZASADY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI

1. Współdziałanie nauczycieli ma prowadzić do stworzenia możliwie najlepszych warunków wszechstronnego rozwoju dziecka.
2. Współpraca jest prowadzona na zasadzie wzajemnego szacunku i rozumienia racji obu stron, co oznacza, że:
 - a) szkoła wspomaga rodziców w wychowaniu, nie naruszając wyznawanych przez nich wartości,
 - b) rodzice współtworzą, znają i akceptują szkolny system wychowawczy.
3. Nauczyciele i rodzice wymieniają się informacjami o potrzebach oraz intelektualnych i fizycznych możliwościach dziecka.
4. Wszystkie informacje przekazywane są rzeczowo, szczerze i życzliwie.
5. Ewentualne konflikty między nauczycielami i rodzicami rozwiązywane są w atmosferze wzajemnego zrozumienia.
6. Współpracujące strony przestrzegają przyjętych zasad.
7. Osobami uprawnionymi do współpracy z rodzicami są pracownicy pedagogiczni szkoły: dyrektor i jego zastępcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradca zawodowy.
8. Sposoby komunikowania się pracowników szkoły z rodzicami:
 - a) spotkanie,
 - b) rozmowa telefoniczna (w sytuacji pilnej lub przypadku losowym),
 - c) list wysłany za pośrednictwem sekretariatu szkoły,
 - d) wiadomość na stronie internetowej szkoły.
9. Spotkania rodziców z nauczycielami odbywają się w formie:
 - a) zebrań klasowych,
 - b) zebrań ogólnoszkolnych,
 - c) konsultacji indywidualnych,
 - d) uroczystości szkolnych i klasowych,
 - e) innej, jeśli wynika to z planu pracy szkoły.
10. Harmonogram, w którym zostały ujęte terminy zebrań klasowych zostaje przedstawiony rodzicom na pierwszym spotkaniu, we wrześniu każdego roku szkolnego.
11. W uzasadnionych losowo przypadkach rodzice mogą spotkać się z wychowawcą lub nauczycielem przedmiotu w innym, wspólnie ustalonym terminie.
12. Rodzice nie otrzymają żadnych informacji o dziecku podczas zajęć prowadzonych przez nauczyciela, jak również w czasie pełnienia przez niego dyżuru.
13. Miejscem kontaktów rodziców i nauczycieli jest szkoła.
14. Miejscem spotkań nauczycieli i rodziców na terenie szkoły są przede wszystkim sale lekcyjne i gabinety (dyrektora, pedagoga) oraz pokoje nauczycielskie. Nauczyciele udzielają informacji o uczniu telefonicznie wg uznania poszczególnych nauczycieli.
O terminie spotkania wynikającego z harmonogramu wychowawca przypomina uczniom i rodzicom, co najmniej tydzień wcześniej, podając dzień, godzinę i miejsce spotkania.
15. W uzasadnionych okolicznościach szkoła zaprasza rodziców poza ustalonymi terminami. Jeżeli sytuacja jest pilna, kontakt może mieć formę telefoniczną; w innym przypadku wezwanie ma formę pisemną (pismo wysłane przez sekretariat szkoły).
16. Podczas obowiązkowych zebrań wychowawca
 - a) zapoznaje rodziców z dokumentacją szkoły, przedstawiając m.in.:

- Statut Szkoły
 - szkolny program wychowawczy
 - program profilaktyki szkoły
 - szkolny system oceniania
- b) informuje rodziców o funkcjonowaniu szkoły,
- c) konsultuje z rodzicami plan pracy klasy w bieżącym roku szkolnym,
- d) ustala tematykę zebrań,
- e) informuje rodziców o postępach dzieci w nauce i zachowaniu,
- f) pisemnie uprzedza o przewidywanych ocenach rocznych z przedmiotu i oceną nieodpowiednią/naganą z zachowania na 1 miesiąc przed klasyfikacją,
- g) omawia bieżące kwestie wychowawcze i dydaktyczne,
- h) przeprowadza pedagogizację rodziców (według potrzeb każdego zespołu),
- i) inne.
17. Podczas spotkań z rodzicami wychowawcy i inni nauczyciele:
- a) podkreślają sukcesy zespołu,
- b) szczerze przedstawiają problemy klasy,
- c) zachowują dyskrecję podczas przekazywania informacji o postępach w nauce i zachowaniu dziecka,
- d) wskazują rodzicom treści niezbędne do uzupełnienia ewentualnych braków,
- e) starają się proponować konkretne sposoby rozwiązania problemu lub skierować do specjalistów, którzy udzielą fachowych porad.
18. Spotkania z rodzicami zostają udokumentowane notatką w dzienniku lekcyjnym, dzienniku pedagoga/psychologa.
19. Zasady kontaktów między rodzicami a szkołą.
- a) Uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły rodzice kierują do dyrektora szkoły lub jego zastępców.
- b) Uwagi i wnioski dotyczące ocen, zachowania uczniów rodzice kierują do wychowawcy klasy, nauczyciela przedmiotu, pedagoga lub psychologa szkolnego.
- c) Dyrektor może nie przyjąć uwag i wniosków rodziców, jeżeli nie poinformowali oni wcześniej żadnej z osób wspomnianych w punkcie B. Zastrzeżenie to nie obowiązuje, jeśli rodzic nie ma możliwości skontaktowania się z wychowawcą, nauczycielem, pedagogiem lub psychologiem oraz w drastycznych sytuacjach.
20. Za aktywną współpracę rodzice mogą zostać nagrodzeni listami gratulacyjnymi, wręczanymi przez dyrektora szkoły na apelu kończącym rok szkolny.

X. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU -

Wizerunek absolwenta Gimnazjum w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Ostrołęce

Absolwent szkoły powinien być zadowolony z wyboru szkoły, którą ukończył.

- Absolwent powinien posiadać właściwy poziom wiedzy i umiejętności.
- Absolwent powinien wykazać się umiejętnością posługiwania się językiem obcym.
- Absolwent powinien wykazać się umiejętnością posługiwania się i korzystania z technologii informacyjnej.
- Absolwent powinien posiadać umiejętność rozwoju swoich zainteresowań.
- Absolwent powinien odznaczać się umiejętnością twórczego myślenia.
- Absolwent powinien odznaczać się wartościami i umiejętnościami uniwersalnymi oraz umieć zastosować je w swoim środowisku.
- Absolwent powinien odznaczać się i umieć kierować się wartościami: szeroko pojętego

dobra, kultury zachowania, odpowiedzialności, tolerancji, poszanowania godności własnej i innych, życzliwością, otwartością na potrzeby innych, itd.

- Absolwent powinien odznaczać się wysoką kulturą osobistą.
- Absolwent powinien umieć dokonać wyboru dalszej ścieżki kształcenia.

XI. EWALUACJA PROGRAMU

Niniejszy program będzie na bieżąco monitorowany, co pozwoli korygować działania i wprowadzać ewentualne zmiany, które umożliwią osiągnięcie lepszych efektów wychowawczych. Monitoring programu będzie realizowany przy pomocy następujących narzędzi:

- zapisy w dziennikach lekcyjnych
- obserwacja zachowań uczniów

1. Cel ewaluacji

Ewaluacja programu posłuży do uzyskania informacji na temat stopnia osiągniętych celów i efektów programu. Oceny skuteczności programu dokonają jego uczestnicy.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona na koniec każdego roku szkolnego:

- dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników
- uzyskanie opinii od uczestników o wartości zrealizowanego programu.

2. Metody i narzędzia zbierania informacji

A. Metody bezpośrednie:

- obserwacja, analiza odpowiednich dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych, opinie rodziców i uczniów, itp.

B. Metody pośrednie:

- badania kwestionariuszowe: ankiety.

3. Opracowanie i prezentacja wyników ewaluacji

Opracowaniem i prezentacją wyników ewaluacji programu zajmie się Zespół Wychowawczy.

ZAŁĄCZNIK

**PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH
DLA KLASY I GIMNAZJUM**

JESTEM KULTURALNYM GIMNAZJALISTĄ

Cele ogólne:

- poznanie ogólnie przyjętych i aprobowanych sposobów zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach;
- postrzeganie kultury osobistej jako wartości, którą należy rozwijać i chronić;
- poznanie praw i obowiązków wynikających z życia w społeczności;
- kształtowanie postawy tolerancji wobec ludzi i zjawisk;
- rozwijanie umiejętności wypracowania kompromisów i rozwiązywania sytuacji trudnych.

Tematy i zagadnienia	Metody i środki realizacji	Osiągnięcia ucznia
<u>Rozpoczynamy nowy rok szkolny</u> • prawa i obowiązki ucznia • plan pracy, • akcje, konkursy, prace społeczne, • wystrój szkoły, klasy, • kryteria ocen zachowania	pogadanka, analiza dokumentów szkolnych (statut, program wychowawczy, program profilaktyki itp.), kalendarz roku szkolnego, kryteria ocen zachowania	Uczeń: • potrafi dokonać prezentacji siebie, • rozumie swoje prawa i obowiązki, • zna kryteria ocen zachowania.
<u>Jak być dobrym zespołem klasowym?</u> • zasady funkcjonowania zespołów, • kultura zachowania w grupie, • wspólne opracowanie regulaminu zachowania	rozmowy kierowane, „burza mózgów”, opowiadanie, debata „za i przeciw”	• wie jak powinien zachowywać się w grupie, • rozumie potrzebę dobrego zachowania się w grupie, • akceptuje klasowy regulamin i postanawia go przestrzegać
<u>Wybór samorządu klasowego</u> • poznanie zasad wyboru uczniów • czym są demokratyczne wybory? • zadania samorządu klasowego, samorządu szkolnego	prezentacje kandydatów, wybory, elementy dyskusji, „burza mózgów”- jakie cechy musi posiadać kandydat do samorządu?	• potrafi zaprezentować swoją kandydaturę, • potrafi uzasadnić swój wybór, • zna zadania samorządu klasowego, szkolnego
<u>Czym jest kultura osobista?</u> • ogólne pojęcie kultury, • czym jest kultura masowa? jej wady i zalety, • czynniki składające się na kulturę osobistą człowieka	pogadanka, scenki dramatyczne, analiza treści historyjek obrazkowych, fragment opowiadania lub artykułu prasowego	• wie, co to jest kultura osobista człowieka, • rozumie zasady kulturalnego zachowania się, • ocenia kulturę osobistą jako wartość, którą należy cenić
<u>Sens istnienia zasad i norm społecznych</u> • zachowania akceptowane i nieakceptowane w różnych sytuacjach społecznych • zachowania uczniów w szkole, w czasie wycieczek, uroczystości	debata „za i przeciw”, „burza mózgów”, rozmowy kierowane, scenki dramatyczne	• rozumie zasadność istnienia norm i reguł społecznych, • rozróżnia zachowania niezgodne z normami społecznymi, • zna i stosuje przyjęte normy zachowań w różnych miejscach i sytuacjach
<u>Wzorce zachowań wynoszone z rodziny</u> • rodzina jako środowisko wychowawcze, • pozytywne i negatywne wzorce zachowań w rodzinie	scenki dramatyczne, pogadanka, debata „za i przeciw”, fragment opowiadania	• dostrzega pozytywne i negatywne wzorce wpływające na jego zachowanie, • potrafi właściwie ocenić zachowanie członków

		rodziny
<u>Kultura osobista a postęp cywilizacyjny</u> zwyczaje i normy społeczne dawniej i dziś, obyczaje kulturowe wybranych państw, wzory osobowe dawniej i dziś	analiza treści artykułów prasowych, oglądanie ilustracji, zdjęć, rozmowy kierowane	dostrzega zmiany zachodzące w kulturze, dostrzega pozytywny i negatywny wpływ postępu cywilizacyjnego na kulturę osobistą człowieka
<u>„Jak cie widzą – tak cie piszą”</u> kultura stroju, normy społeczne dotyczące właściwego ubioru	debata „za i przeciw”, oglądanie zdjęć, analiza treści historyjek obrazkowych, rozmowy kierowane z elementami dyskusji	dba o schludny wygląd, rozumie zasadność norm społecznych dotyczących właściwego ubioru
<u>Mój język świadczy o mnie</u> kultura języka, gwary, język młodzieżowy, wulgaryzmy dłaczego należy dbać o kulturę słowa?	scenki dramatyczne, uzupełnianie obrazków z „chmurką” – redagowanie wypowiedzi osób przedstawionych na ilustracji, rozmowy kierowane	dba o kulturę języka, zachęca rówieśników do poprawnego wystawiania się
<u>Dylematy imprezowo – dyskotekowe</u> zachowanie się młodzieży w czasie imprez, dyskotek, sytuacje zagrożenia w dyskotekach, stosowanie używek umiejętność mówienia „nie”	analiza treści artykułów prasowych, opowiadanie, scenki dramatyczne, redagowanie negatywnego i pozytywnego zakończenia niedokończonej historii	dostrzega niebezpieczne sytuacje w dyskotekach, wie, jak należy zachować się w sytuacjach zagrożenia, potrafi kulturalnie spędzać czas wolny
<u>Przyjaźń i miłość w wieku gimnazjalnym</u> znaczenie miłości i przyjaźni w życiu człowieka, odpowiedzialność w przyjaźni i miłości, dojrzałość emocjonalna, społeczna, konsekwencje wczesnego rozpoczęcia współżycia seksualnego	pogadanka, analiza treści wybranych artykułów z prasy młodzieżowej, drzewo decyzyjne, analiza treści ulotek, broszur	rozumie potrzebę i znaczenie przyjaźni w życiu człowieka, wie, jak powinien postępować, aby zyskać czyjąś przyjaźń, miłość, zna konsekwencje wczesnego rozpoczęcia życia seksualnego
<u>Chcę poznać siebie</u> wyrażanie myśli i uczuć, poczucie własnej wartości, za co siebie lubię / nie lubię, co chciałbym u siebie zmienić	rozmowy kierowane, scenki dramatyczne, ankieta „Jaki jestem?”, „burza mózgów”, pantonima – pokazywanie różnych uczuć i emocji, nazywanie ich	potrafi wyrazić własne uczucia mimiką, słowem, gestem, potrafi określić uczucia do samego siebie, dostrzega własną rolę i możliwość osobistego kształtowania własnego zachowania
<u>Kulturalne sposoby spędzania czasu wolnego</u> zainteresowania uczniów, znaczenie czasu wolnego dla higieny ciała i umysłu, kultura w „miejscach kultury” – kino, teatr, biblioteka	rozmowy kierowane, „burza mózgów”, analiza repertuaru kin, teatrów (gazeta lokalna), ilustrowanie swoich zainteresowań	wie, jak zachować się w kinie, teatrze, bibliotece, zna sposoby kulturalnego spędzania czasu wolnego, rozumie znaczenie wypoczynku dla

wykorzystywanie czasu wolnego - recepta na nudę		organizmu człowieka
<u>Higiena mojego ciała i umysłu</u> problemy wieku dojrzewania, skutki braku higieny, negatywne skutki uzależnień	spotkanie z pielęgniarką szkolną, analiza treści broszur, ulotek, plakatów, pogadanka	rozumie potrzebę troski i higieny ciała, wie, jak należy dbać o higienę ciała i umysłu, zna negatywne skutki nadużywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków
<u>Moje relacje z innymi ludźmi</u> kontakty z rodzicami, nauczycielami, rówieśnikami, relacje pozytywne, negatywne, „ciepłe”, „chłodne”, zasady prawidłowych relacji z innymi	scenki dramatyczne, analiza zachowań, „burza mózgów”, rozmowy kierowane	wie, jak należy zachowywać się w stosunku do rodziców, nauczycieli, rówieśników, ludzi starszych, zna zasady utrzymywania prawidłowych relacji z innymi ludźmi
<u>Tolerancja i prawo do odrębności przekonań</u> czym jest tolerancja, cechy człowieka tolerancyjnego, czy jestem tolerancyjny?	pogadanka, „burza mózgów”, redagowanie wypowiedzi do obrazków z „chmurką”, ankieta	rozumie znaczenie tolerancji w życiu człowieka, wie, jakie cechy posiada człowiek tolerancyjny, potrafi ocenić siebie
<u>Życie w grupie – dostosowywanie się i kompromisy</u> zasady współpracy, współdziałania w grupie, konflikty, sposoby ich rozwiązywania, pomoc w grupie	debata „za i przeciw”, pogadanka, fragmenty artykułów z czasopism młodzieżowych	zna zasady życia w grupie, rozumie potrzebę zawierania kompromisów, potrafi kulturalnie rozwiązywać konflikty w grupie, pomaga innym w potrzebie
<u>Przyjęte i aprobowane sposoby wyrażania emocji</u> sposoby panowania nad emocjami, emocjonalne problemy wieku dojrzewania	scenki dramatyczne, rozmowy kierowane, pantonima	potrafi zapanować nad swoimi emocjami, zna aprobowane społecznie sposoby wyrażania emocji
<u>Zachowanie w sytuacjach trudnych i niepowodzeniach</u> sposoby radzenia sobie z niepowodzeniami, sytuacjami trudnymi, „uczmy się na błędach” – wyciąganie wniosków z niepowodzeń	debata „za i przeciw”, burza mózgów”, analiza zilustrowanych sytuacji trudnych, wyciąganie wniosków	zna aprobowane sposoby reagowania na sytuacje trudne, niepowodzenia, stara się wyciągać wnioski ze swoich niepowodzeń
<u>Sztuka dyskusowania, czyli jak rozmawiać z innymi ludźmi?</u> zasady prowadzenia kulturalnej rozmowy, wnikliwe słuchanie rozmówcy tolerancja w rozmowach	scenki dramatyczne, pogadanka	zna zasady kulturalnego prowadzenia rozmowy, jest tolerancyjny wobec swoich rozmówców

<u>Znaczenie form grzecznościowych w życiu codziennym</u> • sposoby powitań, pożegnań z nauczycielami, ludźmi starszymi, rówieśnikami, • formy grzecznościowe w żargonie młodzieżowym, • sposoby zawierania znajomości, niebezpieczeństwo zawierania przypadkowych znajomości	film dydaktyczny, pogadanka, scenki dramatowe	• rozumie potrzebę używania form grzecznościowych w życiu codziennym, • zna sposoby kulturalnego zapoznawania się z innymi ludźmi, • zna konsekwencje zawierania szybkich i przypadkowych znajomości, • stara się świadomie kształtować swoje relacje z innymi w oparciu o szacunek i zrozumienie
<u>Ja w oczach innych ludzi</u> • co należy robić, aby inni nas lubili, szanowali, • bezmyślne naśladowanie, bierność, przystosowanie społeczne	rozmowy kierowane, oceniające wypowiedzi uczniów dotyczące rówieśników, scenki dramatowe	• tworzy swój własny system wartości, • potrafi brać przykład z pozytywnych wzorców osobowych, • potrafi wyrazić swoje opinie, sądy, • nie podporządkowuje się bezmyślnie innym
<u>Granice własnej wolności</u> • czym jest wolność, • co sprawia, że nie czujemy się wolni, • do czego mogłaby prowadzić wolność absolutna, • wolność w czasopiśmie i programach dla młodzieży	„burza mózgów”, elementy dyskusji, analiza treści wybranych artykułów w czasopiśmie młodzieżowym	• rozumie znaczenie wolności, • zna konsekwencje nieodpowiedzialnych „wolnych” zachowań, • szanuje wolność innych osób
<u>Jestem Polakiem – co to dla mnie znaczy?</u> • troska o język, pamiątki kultury, sztuki, historii, • znaczenie twórczości narodowej	pogadanka, analiza zachowania uczniów w czasie uroczystości szkolnych, ankieta, „burza mózgów”, metoda projektu	• czuje się odpowiedzialny za przyszłość Polski i swojego narodu, • dba o język i kulturę polską
<u>Nasze sukcesy i porażki w bieżącym roku szkolnym</u> • wyniki uczniów w nauce, • sukcesy indywidualne, zespołowe, • porażki i ich przyczyny	rozmowy kierowane, analiza osiągnięć, porażek, wyciąganie wniosków, ankieta postanowień	• dokonuje oceny swoich osiągnięć i porażek, • zna przyczyny swoich niepowodzeń i wie jak im zapobiegać

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH DLA KLASY II GIMNAZJUM

JESTEM ZDROWYM NASTOLATKIEM

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjonalnymi problemami okresu dojrzewania;
- wdrażanie do racjonalnego gospodarowania czasem wolnym;
- poznanie chorób i zagrożeń cywilizacyjnych XXI wieku, sposobów zapobiegania im;
- pogłębianie wiedzy na temat negatywnego wpływu papierosów, alkoholu i narkotyków, ukazywanie różnych sposobów pomocy osobom uzależnionym;
- uwrażliwianie na problemy ekologiczne, sposoby przeciwdziałania zagrożeniom ekologicznym .

Tematy i zagadnienia	Metody i środki realizacji	Osiągnięcia ucznia
<i>Co nas czeka w nowym roku szkolnym?</i>	pogadanka, analiza dokumentów szkolnych	Uczeń:

• plan pracy, • akcje, konkursy, prace społeczne, • wystrój szkoły, klasy, • prawa i obowiązki ucznia • kryteria ocen zachowania	(statut, program wychowawczy, program profilaktyki itp.), kalendarz roku szkolnego, kryteria ocen zachowania	• potrafi dokonać prezentacji siebie, • rozumie swoje prawa i obowiązki, • zna kryteria ocen z zachowania.
<u>Wybór samorządu klasowego</u> • poznanie zasad wyboru uczniów • czym są demokratyczne wybory? • zadania samorządu klasowego, samorządu szkolnego, • zasady współpracy samorządu z wychowawcą, nauczycielami, dyrektorem	prezentacje kandydatów, wybory, elementy dyskusji, „burza mózgów”- jakie cechy musi posiadać kandydat do samorządu?	• potrafi umotywić zgłoszoną kandydaturę kolegi do samorządu klasowego, • zna Regulamin Samorządu Uczniowskiego, • zna tematykę najważniejszych dokumentów szkolnych
<u>Jesteśmy dobrym zespołem klasowym</u> • przypomnienie zasad funkcjonowania zespołów, • kultura zachowania w grupie, • przypomnienie treści klasowego regulaminu zachowania • tradycje klasowe, • pomoc koleżeńska	rozmowy kierowane, „burza mózgów”, debata „za i przeciw”, comiesięczna analiza zachowania uczniów i zespołu, ankieta <i>Jak czuję się w swojej klasie?</i>	• świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu klasy, • przyjmuje pomoc i dzieli się swoimi umiejętnościami z innymi, • przyjmuje krytykę swojego zachowania i wyciąga prawidłowe wnioski, • dokonuje samooceny zachowania i postępow w nauce
<u>Zachowanie ludzi w różnych sytuacjach</u> • znaczenie wpływu otoczenia na ludzkie reakcje i zachowania, • dostrzeganie i rozumienie przyczyn własnych zachowań, • asertywność	scenki dramatowe, pogadanka, opowiadanie, analiza sytuacji dnia codziennego	• potrafi dostrzec dobre i złe zachowania ludzi, • rozumie przyczyny własnych zachowań, • panuje nad swoimi negatywnymi emocjami, • jest asertywny
<u>Radzenie sobie z własną i cudzą agresją</u> • pozytywne nastawienie do siebie i swojego życia, • tolerancja sposobem na życie, • dostrzeganie, nazywanie własnych słabych stron • umiejętność okazywanie uczuć	pogadanka, scenki dramatowe, analiza treści historyjek obrazkowych, fragment opowiadania lub artykułu prasowego-redagowanie zakończenia, psychotest	• dostrzega przyczyny ludzkiej agresji, • rozumie potrzebę pozytywnego nastawienia do siebie i do swojego życia, • dostrzega wartości pozytywnych uczuć w każdym człowieku
<u>Kultura a subkultura</u> • bogactwo kultur na świecie, • wartości nieformalnych grup społecznych	pogadanka z elementami dyskusji, praca z encyklopedią, artykułami prasowymi, informacyjnymi, multimedialnymi	• dostrzega znaczenie wielu kultur na świecie, • potrafi określić różnice wartości subkultur

<u>Choroby XXI wieku, jak ich uniknąć?</u> • najgroźniejsze choroby naszych czasów, ich przyczyny i skutki, • zależność między stylem życia, a rodzajem chorób społecznych, • pomoc osobom chorym	praca z tekstem, analiza treści broszur, plakatów, pogadanka, „burza mózgów”	• potrafi rozróżnić i wymienić choroby społeczne, • zna przyczyny i skutki chorób społecznych, • wie, w jaki sposób można pomagać osobom chorym
<u>Odżywianie a zdrowie</u> • zależność między zdrowym odżywianiem się i sposobem przygotowywania posiłków a zdrowiem człowieka, • znaczenie racjonalnego odżywiania	elementy dyskusji, krzyżówka, rebusy, „burza mózgów”, analiza treści ulotek, broszur, spotkanie z pielęgniarką lub lekarzem, dietetykiem	• rozumie znaczenie racjonalnego odżywiania się, • potrafi sam przygotować zdrowy rodzaj posiłku sobie i rodzinie
<u>Zaburzenia w odżywianiu – anoreksja, bulimia</u> • przyczyny chorób, sposoby zapobiegania im, • jak pomóc chorym, gdzie szukać pomocy	głośne czytanie fragmentów pamiętnika dziewczyny chorej na anoreksję, oglądanie zdjęć, debata „za i przeciw”	• zna objawy, przyczyny i skutki anoreksji i bulimii, • wie, jak pomóc osobom chorym
<u>Jak spędzam czas wolny?</u> • sposoby właściwego spędzania czasu wolnego, • aktywność ruchowa i umysłowa, • znaczenie czynnego wypoczynku dla zdrowia młodzieży	scenki dramatowe, uzupełnianie obrazków z „chmurką” – redagowanie wypowiedzi osób przedstawionych na ilustracji, rozmowy kierowane	• rozumie potrzebę czynnego wypoczynku, • potrafi właściwie spędzać czas wolny, • dba o własny rozwój psychofizyczny, • umie gospodarować własnym czasem wolnym
<u>Uczucia nasze i innych</u> • umiejętność rozpoznawania i okazywania uczuć, • znaczenie umiejętności wyrażania uczuć dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania	analiza treści opowiadanie, scenki dramatowe, pantonima, pogadanka	• potrafi rozróżniać uczucia i okazywać je, • dostrzega wartości pozytywnych uczuć w każdym człowieku
<u>Miłości można się nauczyć i uczyć się trzeba</u> • miłość jako szeroko pojęte, pozytywne uczucie cechujące wszystkich ludzi, • potrzeba miłości podstawą egzystencji ludzi, • rodzaje miłości: miłość ojcowska, matczyna, fizyczna itp.	pogadanka, praca ze słownikiem języka polskiego, ankiety, „burza mózgów”	• umie określić rodzaj miłości, • rozumie dlaczego warto uczyć się miłości, • wie, że miłość należy pielęgnować
<u>Miłość i seks – podobieństwa i różnice</u>	pogadanka z elementami	• dostrzega piękno miłości

<u>uczuc</u> wskazywanie określeń wartości uczucia miłości w szerokim znaczeniu, seks składnikiem miłości i darem natury, konsekwencje przypadkowych kontaktów seksualnych	dyskusji, debata „za i przeciw”, scenki dramowe, drzewo decyzyjne	między dwojgiem ludzi, wie, że seks jest składnikiem miłości i darem natury, zna konsekwencje przypadkowych kontaktów seksualnych
<u>Jak i dlaczego należy dbać o środowisko naturalne?</u> segregacja odpadów, sprzątanie terenów zielonych, organizacje działające na rzecz ochrony przyrody	rozmowy kierowane, obserwacja, prace porządkowe wokół budynku szkolnego, scenki dramowe	rozumie potrzebę troski o środowisko naturalne, wie, jak należy dbać o własne i najbliższe środowisko, zna nazwy organizacji ekologicznych, aktywnie uczestniczy w akcjach ekologicznych
<u>Człowiek i przyroda – wrogowie czy przyjaciele?</u> co nam daje przyroda? potrzeba i konieczność zgodnego współżycia człowieka z przyrodą, niszczycielskie działania człowieka	„burza mózgów”, rozmowy kierowane, działalność artystyczna (malowanie, rysowanie itp.)	dostrzega potrzebę zgodnego współżycia człowieka z przyrodą, rozumie znaczenie przyrody dla życia człowieka
<u>Dlaczego należy unikać nudy?</u> złobne skutki nudy, wartość pracy, odpowiedzialności i satysfakcji z uczenia się optymizmu, znaczenie samorozwoju	debata „za i przeciw”, pogadanka, fragmenty artykułów z czasopism młodzieżowych	rozumie czym jest nuda i w jaki sposób niszczy rozwój człowieka, umie ocenić styl życia i chce uczyć się optymizmu, potrafi dostrzec wady i zalety życia dorosłych ludzi np.: lenistwo i pracowitość, zazdrość i życzliwość
<u>Marzenia – jak je realizować?</u> wartość marzeń w życiu człowieka, zainteresowania człowieka, znaczenie cierpliwości i optymizmu	Scenki dramowe, rozmowy kierowane, działalność artystyczna	dostrzega wartość marzeń, rozumie potrzebę samorozwoju
<u>Jestem obywatelem swojego kraju</u> czym jest patriotyzm?, znajomość historii własnego narodu, symbole narodowe, uroczystości	rozmowy kierowane, analiza treści fragmentów Konstytucji RP, „burza mózgów”	ma poczucie dumy z przynależności do narodu polskiego, potrafi godnie zachować się na uroczystej akademii, przyjąć odpowiednią postawę

państwowe		w czasie hymnu państwowego, • wie, czym jest konstytucja, zna jej główne treści
<u>Poznaj swój kraj – wartości wycieczek</u> • wartości wycieczek: piękno krajobrazu, kunszt architektury, sposoby życia ludzi itp., • ciekawe miejsca w Polsce, • ciekawe miejsca w Europie	Opowiadanie, pogadanka, pokaz, konkurs klasowy – Czy znam swój kraj?	• potrafi obserwować przyrodę, krajobraz, zabytki, obiekty, • dostrzega różnice sposobów życia ludzi, • dostrzega piękno swojego kraju i kontynentu europejskiego
<u>Tradycje i zwyczaje w moim rodzinnym domu</u> • pielęgnowanie tradycji, • kultura współżycia i współdziałania w rodzinie,	scenki dramatowe, pogadanka, oglądanie zdjęć, ilustracji	• zna własne tradycje rodzinne, • dostrzega znaczenie kultury w obchodzeniu rodzinnych uroczystości
<u>Ja w rodzinie</u> • rola rodziny w życiu każdego człowieka, • respektowanie praw i obowiązków rodzinie, • troska o członków rodziny	pogadanka, „burza mózgów”,	• dostrzega ważność rodziny jako komórki społecznej, • zna swoje miejsce w rodzinie, jej i swoje prawa i obowiązki
<u>Autorytety rodzinne, a kształtowanie mojej osobowości</u> • wzorce wychowania w rodzinie, ich wpływ na rozwój, • miłość i odpowiedzialność podstawowym czynnikiem dobrej i mądrej rodziny	rozmowy kierowane, scenki dramatowe, krzyżówka, drzewo decyzyjne	• wie, że wzory wychowania w rodzinie mają wpływ na rozwój psychiki dziecka, • rozumie znaczenie i wartość podstawowych czynników funkcjonowania rodziny jakimi są miłość i odpowiedzialność
<u>Europa – nasz wspólny dom</u> • poczucie jedności europejskiej, • czym jest Unia Europejska? • Polacy w unii	„burza mózgów”, elementy dyskusji, analiza treści wybranych artykułów prasowych, konkurs klasowy	• wie, czym jest Unia Europejska, • zna nazwiska Polaków, działających w unii, • rozumie pojęcie tożsamości narodowej
<u>Nasze sukcesy i porażki w bieżącym roku szkolnym</u> • wyniki uczniów w nauce, • sukcesy indywidualne, zespołowe, • porażki i ich przyczyny	rozmowy kierowane, analiza osiągnięć, porażek, wyciąganie wniosków, ankieta postanowień	• dokonuje oceny swoich osiągnięć i porażek, • zna przyczyny swoich niepowodzeń i wie jak im zapobiegać

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH DLA KLASY III GIMNAZJUM

JESTEM ŚWIADOMYM I ODPOWIEDZIALNYM CZŁOWIEKIEM

Cele ogólne:

- poznanie różnych rodzajów odpowiedzialności, którym podlega człowiek (odpowiedzialność prawna, cywilna, moralna itp.);
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych;
- rozwijanie umiejętności dokonywania trafnych wyborów, poczucia odpowiedzialności za własne czyny;
- kształtowanie postawy otwartości na potrzeby środowiska regionalnego;
- kształtowanie więzi z krajem ojczystym, rozwijanie szacunku do dziedzictwa narodowego;
- rozwijanie poczucia jedności z otaczającym światem, przynależności do wspólnoty europejskiej.

Tematy i zagadnienia	Metody i środki	Osiągnięcia ucznia

	realizacji	
<u>Czas rozpocząć nowy rok szkolny</u> • omówienie zasad współpracy, • wystrój klasy, imprezy klasowe, szkolne, konkursy, akademie, • zapoznanie z kryteriami ocen zachowania, klasowym regulaminem zachowania	pogadanka, analiza treści dokumentów szkolnych, zapoznanie z kalendarzem roku szkolnego	Uczeń: • dba o wystrój klasy, • rozumie swoje prawa i obowiązki, • zna kryteria ocen z zachowania.
<u>Wybór samorządu klasowego</u> • zadania i obowiązki członków samorządu, • umiejętność współdziałania w grupie, • zasady demokratycznych wyborów	prezentacje kandydatów, wybory, elementy dyskusji, ustalenie zasad współpracy samorządu z wychowawcą, a nauczycielami	• potrafi zgłosić kandydaturę kolegi, koleżanki i uzasadnić swój wybór, • potrafi dokonać prezentacji swojej osoby jako kandydata do samorządu, • potrafi współdziałać w grupie
<u>Jak uzyskać dobre wyniki w nauce?</u> • sposoby uczenia się, • czynniki wpływające na sukcesy, przyczyny porażek, • higiena pracy umysłowej	ankieta, rozmowy kierowane, „burza mózgów”	• zna sposoby zbierania informacji i przyswajania wiadomości, • dostrzega wpływ różnych czynników na własne sukcesy i porażki
<u>Ludzie i sytuacje, okazywanie uczuć i reakcje</u> • sposoby okazywania uczuć, potrzeba bycia akceptowanym • radzenie sobie z trudnymi emocjami	scenki dramatyczne, pogadanka, opowiadanie, analiza sytuacji dnia codziennego, pantonima	• dostrzega potrzebę okazywania uczuć dla prawidłowego rozwoju psychofizycznego, • wie, jak radzić sobie z trudnymi i przykrymi emocjami, uczuciami
<u>Prawa i obowiązki przyjaciół</u> • znaczenie przyjaźni w życiu człowieka, • różnice między koleżeństwem a przyjaźnią, • po czym poznać prawdziwego przyjaciela?	pogadanka, scenki dramatyczne, analiza treści historyjek obrazkowych, fragment opowiadania	• rozumie wartości uczuć jakie daje przyjaźń (akceptacja, bezpieczeństwo), potrafi określić prawa i obowiązki przyjaciół, • wie, jakie cechy powinien posiadać prawdziwy przyjaciel
<u>Znaczenie rodziny w życiu człowieka</u> • współodpowiedzialność za życie w rodzinie, • konflikty rodzinne, sposoby ich rozwiązywania	pogadanka z elementami dyskusji, „burza mózgów”, drzewo decyzyjne, ćwiczenia dramatyczne	• zna sposoby rozwiązywania konfliktów w rodzinie, • docenia rolę rodziny w życiu każdego człowieka
<u>Być matką, być ojcem – czy warto mieć</u>	pogadanka, debata „za i	• potrafi z szacunkiem

<u>dzieci?</u> • obowiązki, wynikające z faktu posiadania dzieci, • dojrzałość społeczna, emocjonalna jako warunek „zdrowej rodziny”, • aborcja, antykoncepcja	przeciw”, „burza mózgów”	odnosić się do rodziców, • zna obowiązki matki, ojca, • zna negatywne skutki aborcji, • rozumie znaczenie antykoncepcji w życiu dorosłych ludzi
<u>Praca i obowiązki członków rodziny</u> • wartość pracy w życiu człowieka, • ważność praw każdego członka rodziny, • odpowiedzialność w rodzinie, • tradycje rodzinne	pogadanka, opowiadanie, analiza treści historyjki obrazkowej	• rozumie potrzebę ustalenia i respektowania praw i obowiązków w rodzinie, • potrafi aktywnie uczestniczyć w życiu rodzinnym, • szanuje tradycje rodzinne
<u>Czym jest praca dla człowieka?</u> • rodzaje pracy, • niebezpieczeństwa związane z wykonywaniem niektórych zawodów, • predyspozycje zawodowe, kim chciałbym być i dlaczego? • pracoholizm i jego negatywne skutki	rozmowy kierowane, spotkanie z osobą wykonującą ciekawy zawód, analiza treści artykułu prasowego, ankieta	• potrafi dostrzec wartości pracy w życiu każdego człowieka, • wie, że praca daje satysfakcję, jeśli jest zgodna z zainteresowaniami człowieka, • zna negatywne skutki pracoholizmu
<u>Dlaczego potrzebne są nam doświadczenia?</u> • gromadzenie doświadczeń, ich sens, • ważność obserwacji i przeżyć jako poznawanie życia	„burza mózgów”, pogadanka, opowiadanie, analiza treści ilustracji tematycznych”	• rozumie potrzebę zdobywania doświadczeń, • potrafi określić i docenić swoje reakcje w kontaktach z bliskimi
<u>Prawo – przywilej czy obowiązek?</u> • znaczenie prawa w dziejach ludzkości, • rodzaje prawa, • Konstytucja RP	pogadanka, analiza treści wybranych artykułów Konstytucji RP, debata „za i przeciw”	• dostrzega znaczenie prawa w dziejach ludzkości, • rozumie prawa i obowiązki zawarte w konstytucji
<u>Poznajemy i akceptujemy prawa człowieka</u> • poznanie podstawowych praw człowieka, dokumentów, w których są zawarte, • tożsamość europejska	analiza treści wybranych dokumentów, pogadanka	• dostrzega potrzebę otwartości w nawiązywaniu współpracy w celu podejmowania wspólnych działań, • potrafi wykazać się umiejętnością otwartości i dialogu, • zna najważniejsze dokumenty zawierające prawa człowieka

<u>Prawa i obowiązki dojrzałości</u> • Różne rodzaje dojrzałości (dojrzałość emocjonalna, społeczna itp.) • cechy człowieka dojrzałego,	„burza mózgów”, rozmowy kierowane, kwestionariusz samoceny	• wie, jakie cechy powinien posiadać człowiek dojrzały, • stara się być odpowiedzialny za powierzone mu zadania
<u>Alkohol szkodzi!</u> • wpływ alkoholu na zdrowie i funkcjonowanie człowieka, • przyczyny uzależnienia, • pomoc dla osób uzależnionych	scenki dramatyczne, drzewo decyzyjne, rozmowy kierowane	• rozumie i dostrzega zależności między spożywaniem alkoholu a zdrowiem człowieka, • potrafi odmówić spożycia alkoholu i świadomie preferuje zdrowy styl życia, • wie gdzie szukać pomocy dla osób uzależnionych
<u>Nalogi, nawyki – NIE! Zdrowy styl życia – TAK!</u> • rodzaje uzależnień, nawyków, ich przyczyny i skutki, • gdzie szukać pomocy?	pogadanka, spotkanie z pielęgniarką lub lekarzem, praca z encyklopedią multimedialną	• dostrzega zagrożenie życia ze strony nalogów i złych nawyków, • potrafi dbać o własny zdrowy styl życia,
<u>Zbieram informacje o własnym rozwoju psychofizycznym</u> • umiejętność i odwaga szukania informacji o własnym rozwoju, • dostrzeganie swoich „mocnych” i „słabych stron”	film dydaktyczny, „burza mózgów”, rozmowa kierowana, ankieta	• zna możliwości zbierania prawidłowych informacji o dojrzewaniu, rozwoju fizycznym i psychicznym, • dostrzega swoje wady i zalety
<u>Uczę się akceptacji siebie</u> • odnajdywanie wartości życia w sobie i wokół siebie, • wygląd a charakter	pogadanka, fragment opowiadania, analiza treści historyjek obrazkowych	• dostrzega znaczenie wewnętrznych cech człowieka, • wie, że akceptacja siebie jest potrzebna do prawidłowego funkcjonowania człowieka
<u>Przed decyzją wyboru zawodu</u> • poczucie odpowiedzialności za wybór zawodu, • potrzeba rozwoju swoich zainteresowań, samokształcenie i samodoskonalenie się, • poczucie obowiązku, cechy dobrego pracownika	spotkanie z psychologiem szkolnym, pogadanka, kwestionariusz samoceny, „burza mózgów”	• dostrzega znaczenie odpowiedzialności w życiu człowieka, • wie, że rozwój chęci i możliwości jest zależny od własnych decyzji
<u>Co to znaczy być szczęśliwym człowiekiem?</u> • prawo każdego człowieka do szczęścia,	„burza mózgów”, pogadanka, fragment opowiadania	• wie, że każdy człowiek ma prawo być szczęśliwym, • potrafi dostrzec pozytywne cechy u

szukanie pozytywnych cech w każdym człowieku, „pieniądze szczęścia nie dają” – prawda czy fałsz?		każdego człowieka
<u>Rola autorytetów w życiu człowieka</u> co to jest autorytet? osoby, które cenię i podziwiam, wybitni Polacy, wybór i urzeczywistnienie wartości służących osobistemu rozwojowi	praca z encyklopedią, „burza mózgów”, pogadanka z elementami dyskusji	rozumie siebie i drugiego człowieka, potrafi szanować innych, rozumie potrzebę wysiłku samowychowawczego
<u>Mieszkam w Polsce, jestem Polakiem – co z tego wynika?</u> patriotyzm i jego przejawy, czy jestem patriotą? tradycje narodowe, wybitni Polacy	„burza mózgów”, rozmowy kierowane, oglądanie zdjęć, ilustracji, scenki dramatyczne	rozumie pojęcia: patriotę, patriotyzm, tożsamość narodowa, zna symbole narodowe, odnosi się do nich z szacunkiem, ma poczucie przynależności narodowej
<u>Co każdy Polak powinien wiedzieć o Unii Europejskiej?</u> korzystanie z różnych źródeł informacji, podstawowe informacje o unii, korzyści płynące z przynależności Polski do unii, obowiązki Polski wobec unii	film dydaktyczny, pogadanka, oglądanie zdjęć, ilustracji, broszury, plakaty, słuchanie hymnu unii, konkurs klasowy	potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, dostrzega procesy integracyjne zachodzące w Europie, zna podstawowe zasady funkcjonowania Unii Europejskiej
<u>Kończymy edukację w gimnazjum – nasze sukcesy i porażki</u> wyniki uczniów w nauce, sukcesy indywidualne, zespołowe, porażki i ich przyczyny, wnioski na przyszłość	rozmowy kierowane, analiza osiągnięć, porażek, wyciąganie wniosków, ankieta	dokonyuje oceny swoich osiągnięć i porażek, zna przyczyny swoich niepowodzeń i wie jak im zapobiegać

